

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ

**ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА
ЗА 2013. ГОДИНУ**

Нови Сад, децембар 2012.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА ЗА 2013. ГОДИНУ

Председник управног одбора

Проф. др Милица Матавуљ

Нови Сад, децембар 2012.

Садржај

УВОД	1
ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ	2
КАДРОВСКА СТРУКТУРА И ПЛАН КАДРОВА	5
I ОСНОВНА ДЕЛАТНОСТ	6
1. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ДОБАРА	6
1.1. ЗАШТИЋЕНА ПОДРУЧЈА	7
1.2. ОЧУВАЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ ВРСТА И СТАНИШТА	9
1.3. СТРУЧНИ НАДЗОР, САРАДЊА СА ИНСПЕКЦИЈСКИМ СЛУЖБАМА И УПРАВЉАЧИМА ПРИРОДНИХ ДОБАРА	13
1.4. РЕГИСТАР ЗАШТИЋЕНИХ ПРИРОДНИХ ДОБАРА	14
1.5. ОЧУВАЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	14
1.6. УСЛОВИ, МИШЉЕЊА И ПЛАНСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА	15
1.7. ПРОЈЕКТНЕ АКТИВНОСТИ У ОКВИРУ ДОМАЋИХ ФОНДОВА	15
2. МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА	16
2.1. ПРОЈЕКТНЕ АКТИВНОСТИ У ОКВИРУ МЕЂУНАРОДНЕ САРАДЊЕ	16
2.2. ОСТАЛИ АСПЕКТИ МЕЂУНАРОДНЕ САРАДЊЕ	16
3. ПРОМОТИВНО - ЕДУКАТИВНА ДЕЛАТНОСТ	17
3.1. ПРОМОТИВНЕ АКТИВНОСТИ И МАНИФЕСТАЦИЈЕ	17
3.2. ОБРАЗОВНИ ПРОГРАМИ	20
II ПРАТЕЋА ДЕЛАТНОСТ	22
II 1. ПРАВНИ, ПЕРСОНАЛНИ И ОПШТИ ПОСЛОВИ	22
II 2. ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ	23
II 3. ФИНАНСИЈСКО - РАЧУНОВОДСТВЕНИ ПОСЛОВИ И ПОСЛОВИ ЈАВНИХ НАБАВКИ	25

УВОД

Делатност Покрајинског завода за заштиту природе (у даљем тексту: Завод) одређена је одредбама Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, број 36/2009, 88/2010, 91/2010), Покрајинском скупштинском одлуком о оснивању Покрајинског завода за заштиту природе („Сл. лист АПВ”, бр. 2/2010), као и Статутом Завода („Сл. Лист АПВ”, бр.9/2010).

Завод је почео са радом 1.4.2010. године. На тај начин је обезбеђен континуитет у области заштите природе који до данас траје 46 година. Завод послује као установа, у складу са прописима о јавним службама.

Програм рада Завода за 2013. годину проистиче из Средњорочног програма заштите природних добара за период од 2011. до 2020. године Покрајинског завода за заштиту природе, на који је Скупштина Аутономне Покрајине Војводине дала сагласност Одлуком бр. 023-2/11 од 5.4.2011. године, као и Влада Републике Србије својим Решењем бр. 353-5627/11 од 14.7.2011. године.

Чланом 104. Закона о заштити природе утврђено је да се стручни послови Завода обављају на основу Средњорочног и годишњих програма заштите природних добара. Из тога следи да је Програм рада Завода уједно и Програм заштите природних добара.

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

Делатност Завода проистиче из одредаба члана 102. 103. и 104. Закона о заштити природе, као и Статута Завода. Послови заштите природе односе се на:

- 1) прикупљање и обрада података о природи и природним вредностима;
- 2) праћење стања и оцена очуваности природе и степена угрожености објеката геонаслеђа, дивљих врста и њихових станишта, станишних типова, екосистема, еколошки значајних подручја, заштићених подручја, еколошких коридора, еколошке мреже и предела;
- 3) израда студија заштите којима се утврђују вредности подручја предложених за заштиту и начин управљања тим подручјима;
- 4) израду предлога акта о престанку заштите подручја;
- 5) израду предлога за претходну заштиту подручја;
- 6) давање услова за радове на заштићеним природним добрима, издавање мишљења на план управљања заштићеног подручја;
- 7) вршење стручног надзора на заштићеним природним добрима са предлогом мера;
- 8) пружање стручне помоћи управљачима заштићених природних добара, органима локалне самоуправе, удружењима грађана, групама грађана и појединцима на заштити природе, предела и природних добара;
- 9) утврђивање услова и мера заштите природе и природних вредности у поступку израде и спровођења просторних и урбанистичких планова, пројектне документације, основа (шумских, ловних, риболовних, водопривредних и др.), програма и стратегија у свим делатностима које утичу на природу;
- 10) обављање стручних послова у поступку израде оцене прихватљивости радова и активности у природи, припремања и спровођења пројеката и програма на заштићеном подручју;
- 11) предлагање обима и садржаја студија изводљивости и процене утицаја на животну средину у поступку реинтродукције и насељавања дивљих врста у слободну природу;
- 12) вођење евиденције о начину и обиму коришћења, као и факторима угрожавања заштићених и строго заштићених дивљих врста ради утврђивања и праћења стања њихових популација;
- 13) учествовање у поступку јавног увида ради проглашавања заштићених природних добара;
- 14) организовање и спровођење васпитно-образовних и промотивних активности у заштити природе пројектовањем и организовањем изложбених поставки, организовањем тематских расправа, семинара, предавања - издавање публикација и других сталних и повремених гласила и сл.;
- 15) учешће у спровођењу ратификованих међународних уговора о заштити природе;

- 16) вођење регистра заштићених природних добара и других података од значаја за заштиту природе;
- 17) инвентаризација појединачних елемената геолошке, биолошке и предеоне разноврсности са статистичким анализама и извештајима о њиховом стању;
- 18) вођење базе података у области заштите природе као дела јединственог информационог система Агенције за заштиту животне средине;
- 19) обавештавање јавности о природним вредностима, заштити природе, њеној угрожености, факторима и последицама угрожавања;
- 20) обављање и других послова утврђених законом.

Програм рада Завода заснива се на утврђеним дугорочним и краткорочним циљевима у области заштите природе.

Дугорочни циљеви су:

1. повећање површина под заштитом (заштићена подручја, станишта) на око 17% површине АП Војводине;
2. успостављање Националне Еколошке мреже;
3. успостављање Мреже Натура 2000;
4. очување и унапређење стања популација строго заштићених врста;
5. унапређење стања биолошке, геолошке и предеоне разноврсности;
6. едукација и промоција заштите природе.

Краткорочни циљеви односе се на програм за 2013. годину и обухватају:

1. рад на успостављању 7 нових заштићених подручја: Потамишје, Капетански рит, Банатске слатине, Жупанијски парк у Сомбору, Дрворед копривића у Новом Саду (усклађивање студије са Законом о заштити природе), Платан на Сајлову и Гинко код Хотела Парк;
2. ревизија 7 заштићених подручја: СРП „Селевењске пустаре“ и ревизија 6 Строгих резервата природе у Босутским шумама („Смогва“, „Варош“, „Винична“, „Рађеновци“, „Мајзецова башта“ и „Стара Вратична“), ради обједињавања заштите у једно заштићено подручје;
3. израда документационе основе (студије) за номинацију Резервата Биосфере „Горње Подунавље“ као дела Прекограничног Резервата Биосфере Мура – Драва – Дунав (TBR MDD);
4. рад на успостављању еколошке мреже у АП Војводини као дела Националне Еколошке мреже (Република Србија);
5. рад на успостављању ЕУ еколошке мреже Натура 2000 (N2K) у Републици Србији (територија АП Војводине);
6. издвајање и картирање станишта приоритетних за заштиту;
7. рад на изради основних докумената заштите природе (Извештај о стању природе, Програм заштите природе, Стратегија заштите природе);
8. стручни надзор и сарадња са управљачима заштићених природних добара;

9. праћење стања и примена активних мера заштите на очувању строго заштићених врста и станишта приоритетних за заштиту;
10. континуирани развој Информационог система Завода, на апликативном и нивоу систематизације података;
11. обухватнију примену GIS технологија у обради података;
12. сарадњу са заинтересованим странама у заштити природе;
13. израду услова и мишљења са циљем очувања и унапређења биолошке и геолошке разноврсности и одрживог коришћења природних ресурса;
14. едукацију и образовање о значају очувања природе;
15. даљи развој web презентације Завода;
16. учешће у изради законских и подзаконских аката (Закон о заштити природе, Уредба о еколошкој мрежи...)

КАДРОВСКА СТРУКТУРА И ПЛАН КАДРОВА

Покрајински завод за заштиту природе (у даљем тексту: Завод) пролазио је кроз више трансформација у којима је стицао и губио правни субјективитет.

Од 01.04.2010. год поново постаје правни субјект који послује као установа. С обзиром на ту чињеницу, а полазећи од одредаба Статута Завода, донет је 20.12.2010. Правилник о раду и Правилник о систематизацији и организацији радних места у Покрајинском заводу за заштиту природе (у даљем тексту: систематизација) .

Завод своју делатност реализује у оквиру два сектора, који се састоје од одељења и одсека:

1. Сектор за заштиту природе
  - а. Одељење за заштиту подручја
  - б. Одељење за заштиту станишта и врста
  - в. Одељење за заштиту животне средине
  - д. Одељење за промоцију, едукацију и односе са јавношћу
    - Одсек за природњачку збирку
2. Сектор за правне, финансијске и опште послове
  - Одсек за правне послове
  - Одсек за финансијско-рачуноводствене послове
  - Одсек за опште послове и информациони систем

Завод, према наведеној систематизацији има 39 систематизованих радних места, од којих је за нека радна места предвиђено више извршилаца, тако да би ова радна места требало да попуни 51 извршилац.

Након доношења Правилника о раду и Правилника о организацији и систематизацији радних места приступило се, у току 2011. попуњавању радних места везаних, пре свих, за обављање финансијских и општих послова. Тиме су створене претпоставке да се послови у овом Заводу обављају стручно и благовремено, у складу са важећим законима. У Заводу ради 44 извршиоца, од којих је 27 са високом спремом.

Полазећи од обима посла стручног сарадника за заштиту шума, планирано је да се у 2013. години примијош један извршилац, како је и предвиђено важећим Правилником о систематизацији радних места у Заводу. Напомињемо да су у Радној јединици Нови Сад - Завода за заштиту природе Србије, предметне послове увек обављала два извршиоца, али је један отишао у пензију пре оснивања Покрајинског завода за заштиту природе. (Завод чини само број преузетих запослених на дан 01.04.2010. године).

Сагледавајући кадровске потребе, требало би имати у виду могућност запошљавања приправника који би се могли примити у радни однос у складу са конкурсом и условима које ће у 2013. години прописати Покрајински секретаријат за рад, запошљавање и равноправност полова односно Националне службе за запошљавање, филијала Нови Сад.

I ОСНОВНА ДЕЛАТНОСТ

1. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ДОБАРА

Заштићена природна добра су заштићена подручја, заштићене врсте и покретна заштићена природна документа (хербаријуми, збирке и др.). Заштита природних добара се спроводи кроз стручни надзор, дефинисање и усмеравање мера активне заштите, теренска истраживања природних и предеоних одлика, вредновање природних појава, процеса, објеката, подручја, ресурса и предеоних целина, те на основу тога израду студија заштите као основе за доношење акта о заштити.

Полазећи од Средњорочног програма заштите природних добара, у 2013. години планиран је рад на валоризацији природних вредности и успостављању 7 нових заштићених подручја и рад на ревизији природних вредности за 7 заштићених подручја, од којих је 6 строгих резервата природе који ће бити обрађени у оквиру једне студије. Од ових наведених 14 подручја за која се ради 9 студија заштите, крајем 2013. треба да се заврши 6 студија заштите, док ће се рад на валоризацији остале 3 наставити и наредних година.

Током 2013. године наставиће се рад на успостављању еколошке мреже у АПВ као дела националне еколошке мреже РС који је започет 2011. године доношењем Уредбе о еколошкој мрежи („СЛ. Гласник РС“, 102/2010). Завод у сарадњи са стручним и научним институцијама припрема документацију и врши послове идентификације и картирања типова станишта, одређује границе делова еколошке мреже и води базу података. Рок за идентификацију делова еколошке мреже је 2 године од објављивања Уредбе. До краја 2012. године завршена је идентификација елемената еколошке мреже на целом простору Војводине на картографским подлогама размере 1:25000, а на неким подручјима и детаљније. Остало је да се у 2013. години заврши израда електричне базе података еколошких коридора. Следећи корак развоја еколошке мреже је идентификација граница елемената по катастру за најмање 30% еколошке мреже. До краја године ће се проширити и веб-презентација еколошке мреже. Завод ће учествовати у раду Министарства на изменама и допунама Уредбе о еколошкој мрежи.

Последњих неколико година активности у заштити природе у Републици Србији усмерени су на испуњавање обавеза у оквиру припрема за приступ Европској унији (ЕУ). Највећа од њих односи се на успостављање еколошке мреже НАТУРА 2000. НАТУРА 2000 је утемељена на Директиви о очувању природних станишта и дивље фауне и флоре (*Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora*) и Директиви о очувању дивљих птица (*Council Directive 79/409/EEC of 2 April 1979 on the conservation of wild birds*), који представљају најамбициозније прописе у циљу очувања вредних станишних типова и врста за државе чланица ЕУ.

Издавање НАТУРА 2000 подручја врши се по биogeографским регионима. АПВ се налази у Панонском биogeографском региону, осим малог дела на југозападу који се налази у Континенталном биogeографском региону. Рад на успостављању еколошке мреже НАТУРА 2000 обухвата:

успостављање законодавних и административних мера за обезбеђивање очувања станишта дивље флоре и фауне, као и очување угрожених природних станишта од значаја за ЕУ; инвентаризација и картирање врста и станишних типова на целој територији, на научној основи; вредновање, израда предлога НАТУРА 2000 подручја и њихово усаглашавање кроз сарадњу са корисницима подручја, израда коначног предлога НАТУРА 2000 подручја у РС, успостављање еколошке мреже НАТУРА 2000 у РС као дела еколошке мреже ЕУ, одређивање мера и процедуре за њихово спровођење, ради очувања дивље флоре и фауне и њихових природних станишта, са нагласком на угрожене и осетљиве врсте, као и миграторне врсте на територији РС. Рад на успостављању одвијаће се у складу са Акционим планом за успостављање еколошке мреже НАТУРА 2000 као дела националне еколошке мреже 2011- 2020.

Завод је у обавези да учествује у припреми и/или изради основних документа заштите природе: Извештаја о стању природе; припрема стручну основу за Програм заштите природе у АПВ, који доноси Влада Аутономне Покрајине Војводине за период од десет година, учествује у изради стручне основе за израду Стратегије заштите природе и природних вредности коју доноси Влада Републике Србије за период од 10 година.

1.1. ЗАШТИЋЕНА ПОДРУЧЈА

1.1.1. ВАЛОРИЗАЦИЈА ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ У ЦИЉУ УСПОСТАВЉАЊА НОВИХ ЗАШТИЋЕНИХ ПОДРУЧЈА

1. „Потамишје“ – велика и изузетно вредна просторна целина око реке Тамиш, која обухвата алувијална подручја између Боке и Опова. Током 2013. у плану је завршна фаза валоризације, тј. трећа година истраживања.

Почетак валоризације природних вредности у 2011. години.

Рок за израду студије заштите: крајем 2013. године.

2. „Капетански рит“ – подручје слатина и влажних станишта у североисточној Бачкој

Почетак валоризације природних вредности у 2012. години.

Рок за израду студије заштите: крајем 2013. године.

3. „Слатине Баната“

Иако је почетак валоризације овог подручја према Средњорочном програму рада Завода планиран за 2014. подаци добијени приликом валоризације еколошког коридора реке Тисе указују да слатине у Банату убрзано нестају услед преоравања. Услед тога, а имајући у виду изузетне природне вредности које их одликују, на Колегијуму Завода одлучено је да се са валоризацијом у циљу заштите ових простора отпочне једну годину раније. Валоризацијом ће се утврдити колико заштићених подручја треба засновати на овом пространом, разуђеном и дисјунктном простору. Свакако,

најугроженији делови биће обухваћени подручјем које ће прво бити предложено за заштиту.

Почетак валоризације природних вредности у 2013. години.

Наставак валоризације природних вредности у 2014. години.

Рок за израду прве у низу студија заштите: крајем 2014. године.

4. „Дрворед копривића“, Нови Сад

Студија је израђена 2007. године. Потребно је ускладити је са одредбама Закона о заштити природе (36/09, 88/10 и 91/10).

Рок за усклађивање студије заштите: крајем 2013. године.

5. „Жупанијски парк у Сомбору“, Сомбор

Почетак валоризације природних вредности у 2013. години.

Рок за израду студије заштите: крајем 2013. године.

6. „Амерички платан на Сајлову“, Нови Сад

Почетак валоризације природних вредности у 2013. години.

Рок за израду студије заштите: крајем 2013. године.

7. „Гинко код хотела Парк“, Нови Сад

Почетак валоризације природних вредности у 2013. години.

Рок за израду студије заштите: крајем 2013. године.

1.1.2. ВАЛОРИЗАЦИЈА ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ У ЦИЉУ РЕВИЗИЈЕ ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЋЕНИХ ПОДРУЧЈА

1. Резервати природе у Босутским шумама

Врши се ревизија шест постојећих Строгих природних резервата и свеобухватна валоризација пространог комплекса Босутских шума, река Босут и Студва и влажних станишта, у циљу успостављања јединственог заштићеног подручја.

Почетак ревизије природних вредности у 2012. години.

Наставак валоризације природних вредности у 2013. години.

Рок за израду студије заштите: крајем 2014. године.

2. Специјални резерват природе „Селевењске пустаре“

Због потребе да се што пре приступи валоризацији и заштити слатина у Банату, донешена је одлука да се ревизија Селевењских пустара ради интензитетом мањим од планираног и да се рок за израду Студије одложи до краја 2015.

Почетак ревизије природних вредности у 2012. години.

Наставак валоризације природних вредности у 2013. години.

Рок за израду студије заштите: крајем 2015. године.

1.2. ОЧУВАЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ ВРСТА И СТАНИШТА

Програм рада за 2013. годину обухвата широк спектар активности у области заштите и мониторинга врста и станишта.

1.2.1. ЗАШТИТА ВРСТА

МОНИТОРИНГ И ЗАШТИТА ЗАШТИЋЕНИХ И СТРОГО ЗАШТИЋЕНИХ ВРСТА

Теме из ове области у највећој мери се односе на заштиту и праћење стања најугроженијих врста дивље флоре и фауне, њихових популација и станишта.

У оквиру тога, приоритетне теме биће:

- банатскибожур (*Paeonia officinalis subsp. banatica*)
- кукурјак (*Erantia hyemalis*)
- јесењи зумбул (*Scilla autumnalis*)
- пешчарски мрзовац (*Colchicum arenaria*)
- пешчарска перуника (*Iris arenaria*)
- Панчићев пелен (*Artemisia pancici*)
- слатинска паламида (*Cirsium brachycephalum*),
- тиски цвет (*Palingenia longicauda*), утицај педолошких и метеоролошких параметара и фитопланктонских заједница
- мониторинг строго заштићених и заштићених дивљих врста риба на територији АП Војводине
- мргуда (*Umbra krameri*)
- састав херпетофауне у еколошкој мрежи Војводине
- велика дропља (*Otis tarda*)
- орао крсташ (*Aquila heliaca*)
- вивчарице (Charadriiformes)
- стање шумске орнитофауне у заштићеним подручјима Војводине
- текуница (*Spermophilus citellus*)

Свака од наведених тема захтева посебно усмерене мере заштите и специјално разрађене методе мониторинга.

ДОПУНА БАЗЕ ПОДАТАКА СТАНИШТА ЗАШТИЋЕНИХ И СТРОГО ЗАШТИЋЕНИХ ВРСТА

База података станишта заштићених и строго заштићених врста представља део документационе основе еколошке мреже. Допуна података је предвиђена ради праћења промена на познатим полигонима, односно у случају евидентирања нових станишта. Ажурирање података о стаништима заштићених и строго заштићених врста и евидентирање нових локација реализоваће се и на основу теренског рада

ТЕКУЋИ ПОСЛОВИ НА ОЧУВАЊУ ВРСТА

У оквиру редовног рада на очувању врста и станишта, планиране су и следеће активности:

- преузимање повређених, изнемоглих или болесних строго заштићених врста дивљих животиња и збрињавање у Прихватилиште за дивље животиње ЗОО врта Палић;
- сарадња са надлежним инспекцијама на контроли евентуалног кршења аката о заштити строго заштићених врста;
- попуњавање база података о ретким и угроженим биљним и животињским врстама - у оквиру информационог система Завода;
- наставак картирања и попуњавања регистра инвазивних врста биљака и животиња - са предузимањем мера њиховог сузбијања, посебно на заштићеним подручјима;
- сарадња са надлежним инспекцијама, Покрајинским секретаријатом и Министарством, као и Управљачима заштићених подручја, везано за управљање рибарским подручјима у заштићеним подручјима
- наставак сарадње са организацијама и институцијама из области биодиверзитета: Заводом за заштиту природе Србије, ПМФ-Департаман за биологију и екологију, Друштвом за заштиту и проучавање птица Србије, НИДСБЕ „Јосиф Панчић“, Институтом за ботанику и Ботаничком баштом „Јевремовац“ у Београду на истраживању и картирању флоре Србије и Балканског полуострва, Природњачким музејом у Београду, Природњачким музејом у Будимпешти, Природњачким музејом у Скопљу итд.

КОНТРОЛА КОРИШЋЕЊА И ПРОМЕТА ДИВЉЕ ФЛОРЕ И ФАУНЕ

У оквиру јавних овлашћења на спровођењу Уредбе о стављању под контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне („Сл. Гласник РС“, бр. 31/05, 45/05-исправка, 38/08, 9/10) за територију АП Војводине планира се спровођење следећих активности:

- анализа приспелих извештаја правних лица, односно предузетника о сакупљању и промету дивље флоре и фауне у претходној години;
- утврђивање контигената за сакупљање дивље флоре и фауне у текућој години, као и одређивање региона у којима ће се забранити сакупљање одређених врста;

- рад у Комисији које формира надлежно Министарство, на спровођењу Конкурса за издавање дозвола за комерцијално сакупљање из природе заштићених врста дивље флоре, фауне и гљива;
- решавање захтева правних лица, односно предузетника за сакупљање и промет дивље флоре и фауне, као и издавање мишљења о сакупљању тражених врста;
- решавање захтева и издавање мишљења правним и физичким лицима, односно предузетницима о плантажно-фармерском узгоју заштићених врста;
- сарадња са покрајинском инспекцијом заштите животне средине у контроли промета дивље флоре и фауне, као и заједнички стручни надзор на плантажама и фармама;
- помоћ лицима и организацијама заинтересованим за плантажно-фармерски узгој заштићених врста;
- сарадња са откупљивачима, као и сакупљачима у циљу усавршавања правилног сакупљања (пре свега биљних врста), као и прикупљање што објективнијих информација о сакупљеним количинама и подручјима на којима се врши сакупљање;
- ажурирање базе података о регистрованим откупним станицама за сакупљање заштићених дивљих врста, као и података о плантажама и фармама у оквиру информационог система Завода;
- сарадња на усаглашавању законских и подзаконских аката који су у вези са комерцијалним сакупљањем, као и било ком виду узгоја заштићене дивље флоре и фауне;

1.2.2. ЗАШТИТА СТАНИШТА

Законске основа за обавезу проглашења заштите типова станишта садржане су у Правилнику о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување („Сл. Гласник РС“, 35/2010). У Додатку II и Додатку III наведени су за заштиту приоритетни типови станишта и мере заштите.

Поред тога, врши се и заштита станишта строго заштићених и заштићених врста на основу Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Сл. Гласник РС“, 5/2010).

Применом Директиве о очувању природних станишта и дивље фауне и флоре и Директиве о очувању дивљих птица предузимају се мере на заштити одговарајућих станишта и врста које су садржане у додацима тих директива.

Теме из ове области, поред мултидисциплинарних истраживања са циљем картирања осетљивих, угрожених, ретких и за заштиту приоритетних типова станишта у заштићеним природним добрима, стручног надзора и мониторинга, односе се и на издвајање потенцијалних подручја за националну еколошку мрежу. Поред заштићених подручја, као основних елемената мреже, потребно је прецизирати потенцијална заштићена подручја и станишта строго заштићених врста, као и еколошке коридоре.

У оквиру ове области, приоритетне теме биће:

- Картирање осетљивих, угрожених, ретких и за заштиту приоритетних типова станишта уз еколошке коридоре.
- Картирање станишта и врста Натура 2000 на подручју АПВ, са посебним освртом на фрагментисана слатинска и степска станишта.

ЗАДАЦИ ОДРЕЂЕНИ УРЕДБОМ О ЕКОЛОШКОЈ МРЕЖИ

На основу члана 13. Уредбе о еколошкој мрежи (Сл. Гласник РС 102/2010), Завод у сарадњи са Републичким геодетским заводом идентификује границе делова еколошке мреже на простору АПВ. Допуњавање базе података Завода о стаништима у складу је са напредовањем картирања станишта. Подаци су доступни јавности у складу са законом и достављају се Заводу за заштиту природе Србије. У оквиру ове активности планира се:

- Наставак рада на идентификацији и валоризацији локалних еколошких коридора на простору Војводине и израда електронске базе података еколошких коридора;
- Наставак рада на идентификацији елемената еколошке мреже на приступачним катастарским подлогама;
- Сакупљање података о угрожавајућим факторима на еколошки значајним подручјима ради одређивања приоритетних задатака управљања елементима Мреже.
- Одређивање еколошки значајних подручја ван заштићених добара.
- Континуирано ажурирање базе података Завода о еколошкој мрежи;
- Уношење нових података на веб-сајт Завода који садржи основне информације о еколошкој мрежи, приступачне јавности.

ЕКОЛОШКА МРЕЖА „НАТУРА 2000“

Рад на успостављању еколошке мреже НАТУРА 2000 одвијаће се у складу са Акционим планом за успостављање еколошке мреже НАТУРА 2000 као дела националне еколошке мреже 2011- 2020. Акционим планом обухваћено је успостављање законодавних и административних мера за обезбеђивање очувања станишта дивље флоре и фауне, као и очување угрожених природних станишта од значаја за заштиту у ЕУ; инвентаризација и картирање врста и станишних типова на целој територији, заснованих на научној основи; вредновање, израда предлога НАТУРА 2000 подручја и њихово усаглашавање кроз сарадњу са корисницима подручја, израда коначног предлога НАТУРА 2000 подручја у РС, успостављање еколошке мреже НАТУРА 2000 у РС као дела еколошке мреже ЕУ, одређивање мерае и процедуре за њихово спровођење, ради очувања дивље флоре и фауне и њихових природних станишта, са нагласком на угрожене и осетљиве врсте, као и миграторне врсте на територији Републике Србије.

1.2.3. ГЕОНАСЛЕЂЕ

Током 2013. године наставиће се послови на:

- издвајању и вредновању објеката геонаслеђа на основу усвојених критеријума за инвентарисање, оцену, уређење и заштиту геолошко-палеонтолошких објеката;
- заштити локалитета који се налазе изван граница заштићених подручја, пре свега у окружењу НП „Фрушка гора“;
- изради пројеката за заштиту, уређење и презентацију геонаслеђа Војводине;
- изради пропагандног материјала (постери, флајери, карте, фото и видео материјали и др.) или организовању изложби са циљем промоције геонаслеђа Фрушке горе.

1.3. СТРУЧНИ НАДЗОР, САРАДЊА СА ИНСПЕКЦИЈСКИМ СЛУЖБАМА И УПРАВЉАЧИМА ПРИРОДНИХ ДОБАРА

Законом утврђена делатност Завода је и стручни надзор над стањем и спровођењем мера заштите у природним добрима, као и стручна помоћ управљачима и корисницима заштићених природних добара.

Овај обиман и важан сегмент рада Завода усклађујесе са обимом активности на заштићеним природним добрима, у смислу дефинисања, усмеравања и спровођења активних мера заштите, промоције, усклађивања условно изводљивих активности, као и уочавању, спречавању и ублажавању недозвољених активности и негативних процеса. Кроз стручни надзор се побољшава однос управљача природних добара, локалних заједница и самоуправе, корисника простора, невладиних организација и заинтересованих појединаца према заштити подручја и природе уопште.

Стручни надзор и помоћ управљачима биће усмерени ка редовном праћењу стања природе и основних показатеља стања, природних процеса, антропогеног утицаја и радова који би могли представљати фактор угрожавања природних добара. Као и претходних година, овај сегмент активности Завода реализоваће се на сваком заштићеном подручју, у обиму који ће зависити од реалних потреба, коришћења, изложености факторима угрожавања и радова на активној заштити.

ИНТЕГРАЦИЈА ЗАШТИЋЕНИХ ПОДРУЧЈА У РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ

Током 2013. године Завод ће узети активно учешће у изради просторних планова посебне намене заштићених подручја, просторних планова општина и планова нижег реда, зависно од нивоа просторно-планских активности.

ИНТЕГРАЦИЈА ЗАШТИЋЕНИХ ПОДРУЧЈА У МЕЂУНАРОДНИ КОНТЕКСТ

У циљу успостављања мреже резервата биосфере у оквиру УНЕСКО-вог програма Човек и биосфера, Завод ће током 2013. у сарадњи са Дунавско-карпатским програмом Светског фонда за природу WWFи Департаманом за

географију, туризам и хотелијерство ПМФ-а у Новом Саду припремити номинацију за проглашење Резервата биосфере „Бачко Подунавље“, као дела будућег прекограничног резервата биосфере „Мура-Драва-Дунав“, сагласно закључцима Другог састанка Координационог савета Резервата (Копачки рит, јун 2012). Са тим у вези, нацрт номинације биће предочен члановима Координационог савета на трећем састанку (Словенија, април 2013).

1.4. РЕГИСТАР ЗАШТИЋЕНИХ ПРИРОДНИХ ДОБАРА

Регистар заштићених природних добара се води у складу са Правилником о регистру заштићених природних добара ("Службени гласник РС", бр. 30/92). Регистар чине главна књига и збирка исправа и имају статус јавног документа.

Послови вођења регистра ће се обављати континуирано кроз редовно уношење и ажурирање података. Уписивање података у Регистар вршиће се као и до сада, на основу аката о стављању под заштиту, измена или допуна аката о заштити и аката о стављању ван снаге акта о заштити (брисању из евиденције заштићених природних добара). Поред уписивања у Регистар подаци о заштићеним природним добрима ће се уносити у информациони систем Завода - апликација Архива решења. Такође, у базу података уносиће се и подаци о издвојеним стаништима за заштиту (полигони, ГИС обрада).

1.5. ОЧУВАЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Основне активности у овој области биће:

- Израда базе података о квалитету животне средине на подручјима у поступку заштите и подручјима за које се врши ревизија студије заштите.
- Интеграција заштите предеоне и биолошке разноврсности у изради регулативе, стратегија, просторних и урбанистичких планова, у процедури процене утицаја на животну средину и сл.
- Ревизија планова регулисања вода, укључујући и измене правилника о раду устава и црпних станица, на влажним стаништима заштићених подручја (Лудашко језеро, Засавица, Стара Тиса, Јегричка итд.) у циљу усаглашавања са потребама стабилности животних заједница и природног феномена због којег је заштита успостављена.
- Израда програма едукације и учешће у примени принципа заштите природе у области интегралног управљања водама.
- Измена правилника о раду устава и црпних станица на заштићеним подручјима у циљу усаглашавања са потребама стабилности животних заједница и природног феномена због којег је заштита успостављена.

1.6. УСЛОВИ, МИШЉЕЊА И ПЛАНСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА

Веома важан, комплексан и обиман сегмент рада Завода, како у досадашњем раду тако и у предстојећој 2013. години, је издавање услова за изградњу објеката, реализацију активности у простору, израду планске документације, основа и програма, односно мишљења на просторне и урбанистичке планове, шумске и друге основе и програме, студије о процени утицаја, стратешке процене утицаја, итд. Обим послова у овој области рада Завода расте, тако да је број захтева у 2012. био за око 15% већи у односу на 2011. На основу тога може се претпоставити да ће се овај тренд наставити и у 2013. Услед тога, за очекивати је да ће доћи до видног пораста обима и сложености послова у овој области рада Завода.

1.7. ПРОЈЕКТНЕ АКТИВНОСТИ У ОКВИРУ ДОМАЋИХ ФОНДОВА

У оквиру конкурисања и реализације пројеката из домаћих фондова, за 2013. се планирају следеће активности:

- Реализација Акционог плана за успостављање еколошке мреже НАТУРА 2000 у Републици Србији (2011-2020).
- Креирање апликација за текуће позиве на „мале“ конкурсе Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине и осталих националних донатора.
- Рад на пројекту „Мониторинг биодиверзитета површинског копа „Филијала“ на Фрушкој гори“, на захтев Лафарж Беоцинске фабрике цемента. Ради се о пилот пројекту, претходници пројекта вишегодишњег мониторинга утицаја површинске експлоатације кречњака и лапорца на природне вредности, као и прилагођавања живих организама променама проузрокованим експлоатацијом.

2. МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

2.1. ПРОЈЕКТНЕ АКТИВНОСТИ У ОКВИРУ МЕЂУНАРОДНЕ САРАДЊЕ

---

1. Toward Enhanced Conservation Planning in the Western Balkans

Овим пројектом руководи Међународна унија за заштиту природе - IUCN преко Светске комисије за заштићена подручја - WCPA. Пројектни предлог овог регионалног пројекта, у коме је учешће Завода планирано на нивоу националног партнера, креиран је током 2012. У току је тражење могућности финансирања. Очекивани почетак реализације пројекта је јесен 2013.

2. Danube parks STEP II – Network of Protected Areas on the Danube

Пројектом руководи Национални парк Донауауен, Аустрија. Пројект је започео у октобру 2012. и траје три године. Учешће Завода је на нивоу посматрача.

3. Wetland Restoration in the Future Mura-Drava-Danube Transboundary Biosphere Reserve

Пројектом руководи Међународна унија за заштиту природе WWF–Дунавско-карпатски програм. Пројектна документација за пријављивање завршена у децембру 2012. Очекује се почетак реализације у лето 2013. Пројекат траје две године, а учешће Завода је планирано на нивоу стручног консултанта.

4. Ревитализације влажних депресија у Штрпцу

Наставак активности на реализацији пројекта са Међународном унијом за заштиту природе, WWF и ЈП Војводина шуме у оквиру реализације пројекта финансираних од стране Компаније Кока-кола у оквиру линије Community Water Partnerships (CWP).

5. Protecting „Europe’s Lifeline” - The creation of a Trans-Boundary Biosphere Reserve along the Danube, Drava and Mura Rivers

Реализација активности у оквиру пројекта Protecting „Europe’s Lifeline” - The creation of a Trans-Boundary Biosphere Reserve along the Danube, Drava and Mura Rivers који координише WWF Аустрије, а финансира МАВА Фондација.

Поред наведеног, у плану је и креирање апликација за текуће позиве на погодне конкурсе осталих међународних донатора.

2.2. ОСТАЛИ АСПЕКТИ МЕЂУНАРОДНЕ САРАДЊЕ

---

1. Коришћење капацитета чланства у Међународној унији за заштиту природе (IUCN) и креирање могућности за дефинисање заједничких предлога пројеката.

2. Наставак сарадње са Дунавско-карпатским програмом WWF, Канцеларија у Србији, на дефинисању заједничких предлога пројеката.
3. Сарадња са Светском унијом за заштиту природе (IUCN) и Светским фондом за природу (WWF): реализације пројеката у току и развоја потенцијалних пројеката,
4. Активности на спровођењу Рамсарске конвенције биће рад на прикупљању података за номинацију нових Рамсарских подручја (Потамишје, Босутске шуме), промоција значаја влажних подручја и неопходности њиховог очувања.
5. Учешће представника Завода на међународним конгресима, конференцијама, симпозијумима и радионицама.
6. Стручно усавршавање сарадника у иностранству, путем наменских тренинга из области заштите природе.

3. ПРОМОТИВНО-ЕДУКАТИВНА ДЕЛАТНОСТ

3.1. ПРОМОТИВНЕ АКТИВНОСТИ И МАНИФЕСТАЦИЈЕ

Завод ће реализовати и активности којима се презентује рад стручне куће и промовише заштита природне баштине, а у складу са десетогодишњим планом рада. Циљ реализације промотивних манифестација, информисања јавности и спровођења различитих едукативних акција током 2013. године биће усмерен на задобијање подршке најшире јавности за активности које се предузимају у заштити природе. У промовисању очувања природе и рационалног коришћења природних вредности и ресурса. Завод ће радити на јачању сарадње са блиским стручним и научним институцијама, управљачима заштићених природних добара и различитим удружењима и невладиним организацијама.

ПРОМОТИВНА ДЕЛАТНОСТ

Током 2013. године Завод ће организовати или учествовати у реализацији различитих манифестација и акција којима се промовишу вредности наше природне баштине и неопходност очувања природе од националног или међународног значаја.

ПРОМОТИВНЕ МАНИФЕСТАЦИЈЕ

ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ВАЖНИХ ДАТУМА ИЗ ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ПРИРОДЕ И ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Завод ће у 2013. години организовати обележавање значајних датума, путем одржавања презентација и промотивних скупова, образовних активности, самостално, или у сарадњи са другим институцијама. Током 2013. године биће обележени:

- 2. фебруар, Дан влажних подручја / World Wetlands Day
- 21. март, Дан шума / WorldForestDay
- 22. март, Дан вода / WorldDayforWater
- 1. април, Дан Покрајинског завода за заштиту природе, 47 година од формирања Завода
- 22. април, Дан планете земље / Earth Day
- 22. мај, Данбиодиверзитета / International Day for Biological Diversity
- 24. мај, Европскиданпаркова / European Day of Parks
- 5. јун, Данзаштитеживотнесредине / World Environment Day
- 29. јун, Дан Дунава / Danube Day
- 11. децембарДанпланина / International Mountain Day

ДАН ПОКРАЈИНСКОГ ЗАВОДА ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ

Дан Покрајинског завода за заштиту природе, 1. април, биће обележен у складу са актуелним околностима и уз пригодан програм, заједно са представницима релевантних институција и организација. Обележава се 47 година институционалне заштите природе у АПВ.

ПРОМОЦИЈА ЗАШТИЋЕНИХ ПОДРУЧЈА

Завод ће у предстојећем периоду организовати јавне презентације израђених студија заштићених подручја, као и пројеката који се тичу заштите биодиверзитета, еколошких мрежа и геодиверзитета. Јавне презентације ће се организовати у просторијама Завода, али и у локалним срединама и у договору са управљачима.

ФИЛМСКА ПРОДУКЦИЈА ЗАВОДА

Завод ће самостално, али и у сарадњи са РТ Војводине и другим медијским кућама, снимити више документарних филмова, емисија или прилога за емисије. Емисије ће се односити на заштићена подручја Војводине, као и ретке и угрожене биљне и животињске врсте, као и приоритетне типове станишта за заштиту. У плану је и издавање ДВД копија еколошких филмова, који ће се користити у едукативне сврхе.

У сарадњи и уз суфинансирање Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине планира се снимање првог дела серијала Еко спотови на тему „Заштићена природна добра Војводине“ – Рамсарска подручја. Рамсарска подручја на којима се планирају снимања у 2013. су „Стари Бегеј - Царска бара“, „Обедска бара“, „Засавица“, „Горње Подунавље“ и „Лабудово окно“.

У сарадњи и уз суфинансирање Града Новог Сада, Градске управе за заштиту животне средине планира се снимање еколошког документарног филма (30 минута) СРП „Ковиљско петроварадински рит“. Снимање се планира током сва четири годишња доба.

САЈАМСКЕ МАНИФЕСТАЦИЈЕ

Завод ће и у 2013. години учествовати на сајамској манифестацији на Новосадском сајму: Лорист- Екосвет.

ИЗЛОЖБЕ ПРИРОДЊАЧКИХ ФОТОГРАФИЈА, СЛИКА, УМЕТНИЧКИХ ПРЕДМЕТА И ПРИВАТНИХ ЗБИРКИ СТЕНА, МИНЕРАЛА И ФОСИЛА

Биће организовано више изложби природњачке фотографије, аутора из земље и иностранства.

Биће организовано више уметничких изложби слика, графика или уметничких предмета аутора чије су теме и материјали природни.

У мају месецу ће се традиционално одржати изложба из приватних збирки „Стене, минерали, накит“, у сарадњи са члановима друштва „ГЕО-Пан“ Нови Сад.

Прве недеље октобра месеца се планира едукативни програм за децу и отварање изложбе ликовних радова деце из Ликовне радионице ПУ „Радосно детињство“ из Новог Сада. Сарадња са ПУ „Радосно детињство“ је традиционална и одржава се више од десет година.

ДРУГЕ ПРОМОТИВНЕ МАНИФЕСТАЦИЈЕ

Завод ће учествовати у реализацији програма традиционалних промотивних манифестација у организацији других субјеката, као што су Новосадско пролеће и Дани Вршачких планина. Посебно треба издвојити Дечију недељу – прва недеља октобра, када се за малишане из ПУ „Радосно детињство“ организује обилазак природњачке збирке и пројекција еколошких филмова у просторијама Завода.

ПОДРШКА ЕКОЛОШКИМ УДРУЖЕЊИМА ГРАЂАНА

Завод ће подржати манифестације и програме еколошких и студентских организација као што су: Друштво за заштиту и проучавање птица Србије, НИДСБЕ „Јосиф Панчић“, ГЕОПАН, ГИД „Бранислав Букуров“, Млади истраживачи Србије, Волонтерски Сервис Србије, „ГЕА“ из Вршца, Еко друштво „Рихард Чорнаи“ из Суботице, Академско друштво ПЗП-Нови Сад, Еко друштво „Протега“ Суботица, Војвођанска зелена иницијатива, Центар за едукацију деце у природи „Каспар“, Центар за заштиту сова Србије и друге организације које се баве заштитом природе. Од посебног је значаја издвојити подршку Младим истраживачима Србије и Волонтерском сервису Србије при организацији волонтерских радних кампова. Покрајински завод ће пружити стручну помоћ у дефинисању радова у заштићеним подручјима.

3.2. ОБРАЗОВНИ ПРОГРАМИ

Образовни програми у 2013. години биће реализовани искључиво преко пројеката, у складу са постављеним стратешким циљевима Завода везаним за унапређење праксе заштите природе кроз изграђивање потребних сазнања и вештина у области заштите природе. Програмима ће бити обухваћене различите групе јавности заинтересоване за учешће у очувању и развоју природних добара. Образовни програми ће бити у складу са актуелностима и задацима у заштити природе и реализовани у сарадњи са релевантним институцијама и организацијама.

ПРОГРАМ ЗА ЗАИНТЕРЕСОВАНЕ УЧЕНИКЕ ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА

Завод планира да у сарадњи и уз суфинансирање Града Новог Сада, Градске управе за заштиту животне средине, спроведе едукативне програме за ученике основних школа о заштићеним природним добрима Новог Сада и Војводине. Планира се обилазак и упознавање више заштићених природних добара, а на теренима ће се одржати и различите радионице о ретким и угроженим врстама.

ПРОГРАМИ ЗА УПРАВЉАЧЕ, ПРЕДСТАВНИКЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ, КОРИСНИКЕ ЗАШТИЋЕНИХ ПОДРУЧЈА И ЛОКАЛНО СТАНОВНИШТВО

У плану су кратки тематски програми за представнике локалних самоуправа у општинама у којима се налазе заштићена природна добра. Теме едукације ће бити из области управљања и мудрог коришћења ресурса одређених подручја. У циљу популаризације заштите припремиће се и брошуре за управљаче и најзначајније групе корисника природних ресурса (власници кућа за одмор, спортски риболовци итд.). Овим брошурама ће се на популаран начин обрадити стручни појмови које Завод тумачи у оквиру својих услова (активна заштита вегетације, унапређење стања еколошких коридора, унапређење стања приобаља површинских вода итд.).

ОДСЕК ЗА ПРИРОДЊАЧКУ ЗБИРКУ

У 2013. години наставиће се активности на прикупљању, обради и чувању експоната, санацији и конзервацији постојећег материјала и праћењу стања природњачких збирки. У прва два месеца 2013. године планиране су активности на чишћењу и освежавању експоната изложених на сталној поставци. Оштећени експонати на диорамама ће бити замењени новим.

Излагачка активност у 2013. години одвијаће се као и предходних година. Наставиће се сарадња са другим установама, организацијама и појединцима који већ годинама користе изложбени простор завода. Изложбена поставка Завода уврштена је у програм манифестације „Ноћи музеја“ која ће се одржати 18. маја 2012. године. Постоји могућност да се током године организују посебни промотивни програми попут продужења радног времена, током трајања градских манифестација (Змајеве дечије игре, EXIT, Фестивал уличних свирача итд.), и додатног продужетка, уз бесплатан улаз, у последњој ноћи тих манифестација.

Током 2013. године Завод ће конкурисати за добијање средстава за реализацију Пројекта „ВОЈВОДИНА – СРЦЕ ДУНАВСКОГ СЛИВА“. Стална изложбена поставка Покрајинског завода за заштиту природе постављена је у време када је Завод пресељен у постојећу зграду, 1997. године, и уз мање дораде, до сада није значајније мењана. Поставка је била резултат тадашњег времена и схватања улоге музеја у друштву, при чему су техничка и дизајнерска решења одавно превазиђена. Због свега тога, као и ради остваривања предуслова за трансформацију изложбене поставке Завода у поставку савремене пулсације, промена сталне изложбене поставке представља једну од најважнијих програмских активности. Реализацијом овог пројекта изложбена поставка Завода постала би најпрепознатљивије и најупечатљивије место за приказ природних вредности АП Војводине и дела слива Дунава (Дунав, Тиса и Сава са плавним подручјима, највећа пешчара у Европи, усамљена брдско-планинска подручја, панонске степе и слатине, специфичан живи свет). У складу са савременим токовима музеологије, нова изложбена поставка, уз ангажовање кустоса и стручних сарадника на заштити природе, настојаће да посетиоцима, осим самих предмета, прикаже и интерпретације и контекст, без којих се не могу квалитетно разумети и сагледати појаве, облици и функционисање био и геодиверзитета.

II ПРАТЕЋА ДЕЛАТНОСТ

II.1. ПРАВНИ, ПЕРСОНАЛНИ И ОПШТИ ПОСЛОВИ

ПРАВНИ ПОСЛОВИ

У оквиру Сектора за правне, финансијске и опште послове Покрајинског завода за заштиту природе (у даљем тексту: Завод) у 2013. години реализоваће се задаци и послови који проистичу из одредаба Закона о заштити природе, („Сл. гласник РС“, бр.36/09, 88/2010 и 91/2010), Покрајинске скупштинске одлуке о оснивању Покрајинског завода за заштиту природе („Сл. лист АПВ“, бр. 2/2010), Статута Покрајинског завода за заштиту природе („Сл. лист АПВ“, бр. 9/2010), као и других законски и подзаконских аката који регулишу рад установа и правних лица као што је Завод (послује као установа, у складу са прописима о јавним службама).

На позив надлежних органа, Завод ће учествовати у изради законских и подзаконских аката из области заштите природе, обављати све послове везане за статусна питања Завода, израду нормативних аката Завода (измене Правилника о раду, у делу који се односи на утврђивање коефицијената за обрачун плата запослених, систематизацију и друга акта за која се процени да их треба новелирати, односно усклађивати са изменама закона), односно обављати послове везане за извршавање управних овлашћења и реализацију Средњорочног програма заштите природних добара на територији АПВ- Програм рада за заштиту природе за период 2011-2020.

Програм рада Завода, у делу правних, персоналних и општих послова и у будуће ће бити усмерен на израду студија заштите. У изради студија неопходно је сачинити поглавља везана за управљање заштићеним добрима и пружити техничку подршку за њихову израду.

Мада, сагласно одредбама цитираног Закона, предлоге аката за стављање под заштиту припремају надлежне службе републичких, покрајинских и органа локалне самоуправе, за очекивати је да Завод буде непосредно укључен у израду предметних аката, као помоћ, пре свих, органима локалне самоуправе.

По питању правних и општих послова пружаће се стручна помоћ управљачима заштићених природних добара, органима локалне самоуправе, удружењима грађана, групама грађана и појединцима у вези са применом одредаба Закона о заштити природе и Закона о заштити животне средине.

Уредно ће се водити регистар заштићених природних добара на територији АП Војводине и давати подаци из овог регистра, водити база података у области заштите природе као дела јединственог информационог система, учествовати у активностима везаним за израду радних верзија законских и подзаконских аката који проистичу из одредаба Закона о заштити природе, а које припремају надлежна министарства (Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине и Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања).

Истовремено обављаће се послови који се односе на персоналне послове, послове везане за радно-правни статус запослених, финансијско-рачуноводствене послове и послове везане за материјално пословање

Завода. У оквиру овог дела рада Завода, израђује се Финансијски план за 2013. годину и његове измене, План јавних набавки и спроводи поступак јавних набавки (од доношења одлуке о приступању јавној набавци до закључења уговора). Обављаће се послови безбедности здравља на раду, противпожарне заштите и канцеларијског пословања.

Припремаће се седнице Управног одбора Завода и сва акта која доноси Управни одбор и директор, у поступку извршавања својих права и обавеза.

ПРОГРАМИ УСАВРШАВАЊА КАДРОВА ЗАВОДА

Запослени Завода ће у оквиру неопходног стручног усавршавања, у складу са могућностима учествовати на домаћим и међународним научним и стручним скуповима и радионицима у земљи и иностранству. Стручњаци Завода у зависности од области професионалног ангажовања, и током 2013. године биће укључени у рад тематских семинара и радионица.

С обзиром на карактер и специфичност рада Завода биће настављена обука у областима: обрада просторних података (GIS), дигитализације, администрирања ИС, коришћења ИС Завода, статистичке обраде података.

У циљу боље координације рада, а на основу исказаних потреба запослених, потребна је и обука у области рада општих служби, тимског рада и активности координатора, легислативе у области заштите животне средине и природе (национална и међународна), писања пројеката, припреме плана управљања за заштићена подручја, примене ЕУ директива о стаништима и заштити врста.

Током 2013. године, планира се да запослени у Заводу полажудржавни испит, будући да је Законом о државној управи ("Службени гласник РС", бр. 79/05 и 101/07), у члану 84. прописано да државни службеник може да обавља послове државне управе ако је положио државни стручни испит.

У плану је, уколико постоје могућности, да се подржи школовање запослених на мастер и докторским студијама и изради мастер, магистарских и докторских радова.

II 2. ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ

Програмске активности везане за Информациони систем условљенесу и прилагођене основнојделатности Завода. Обухватају скуп активности над хардвером, системом на оперативном и апликативном нивоу, комуникационом инфраструктуром и апликацијама ИС.Оне се планирају и спроводе у циљукако очувања постигнутог нивоа подршке обављању основне делатности Завода тако и унапређењу исте.

Даљи развој информационог система Завода (ИС), кроз развој и надоградњу постојећих апликација, иновирање ресурса и комуникационе инфраструктуре и подршку другим, до сада необухваћеним, пословним функцијама Завода важни су чиниоци за оперативно функционисање пословних процеса Завода .

У току 2013. године планиране су следеће активности:

- векторизација и дигитализација спољашњих граница и границарежима заштите заштићених подручја, подручја значајних за еколошку мрежу Војводине, израда наменских, тематских и других карата;
- форматирање и уобличавање студија заштите, наменских студија и осталих докумената и извештаја израђених од стране Завода;
- подршка сајамским и другим презентацијским активностима Завода кроз обликовање и израду постера, лифлета, презентација и другог презентацијског и промотивног материјала;
- организација и креирање мини-база података, те над њима обрада и систематизација за потребе анализе истих од стране стручних сарадника Завода;
- одржавање функционалног стања интернет (web) презентације Завода и њено прилагођавање у правцу боље информисаности јавности;
- формулисање захтева запослених за унапређење и доградњу функционалности модула (апликација) ИС, како би се обезбедио лакши и ефикаснији рад, и у том смислу координација и обезбеђивање услова ради реализације истих;
- развој функционалности апликације за уношење и анализу података потребних за израду Еколошке мреже у складу са потребама Завода и до стандарда мреже Натура 2000;
- развој апликације за обраду и анализу просторних и алфанумеричких података систематизованих кроз више модула ИС и других извора у правцу ефикасније анализе подлога при изради студија заштите, услова и мишљења;
- наставак систематизовања фото документације Завода, ажурније формирање и боље коришћење исте;
- подршка у процесу прикупљања података теренских истраживања у дигиталном облику - од континуиране примене до планирања и имплементације информационих технологија;
- организовање обуке за примену GIS технологија, презентовање могућности ИС и других информационих технологија, у складу са расположивим капацитетом стручних сарадника Завода;
- замена постојеће апликације за библиотечко пословање;
- заштита дигиталних података Завода у смислу антивирусне заштите, организовано креирање и чување резервних копија база података (back-up);
- замена опреме намењене презентацијским потребама и неопходне радње како би постојећа опрема била у функционалном и оперативном стању;
- реорганизација локалне рачунарске мреже са групе рачунара на домен Завода и апдејт (update) сервиса за оперативне системе и антивирусну заштиту;
- наставак рада на прилагођавању ИС Завода како би се створили предуслови да се његов део интегрише у национални ИС за потребе израде Натура 2000 мреже у Србији. Према Акционом плану за

успостављање еколошке мреже Натура 2000 у републици Србији (2011-2020) планирано је да Завод буде локација за резерву у случају катастрофа (disaster recovery) која у потпуности осликава примарну локацију (база, приступна тачка Натура 2000 ИС). У том смислу неопходно је припремити локацију за опрему, унапредити комуникациону инфраструктуру (репликација база у стварном времену (real-time)), унапредити систем у безбедносном смислу;

- ако се стекну услови, планирана је инсталација и активирање комуникацијског линка ка Заводу за заштиту природе Србије (ЗЗПС) ради размене података, те израда модула за репликацију (групе) података између Завода.

II 3. ФИНАНСИЈСКО - РАЧУНОВОДСТВЕНИ ПОСЛОВИ И ПОСЛОВИ ЈАВНИХ НАБАВКИ

Финансијска средства за спровођење Програма заштите природних добара Покрајинског завода за заштиту природе за 2013. годину обезбедиће се Покрајинском скупштинском одлуком о буџету Аутономне Покрајине Војводине за 2013. годину у оквиру раздела Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине.

Средства ће се распоредити Финансијским планом Покрајинског завода за заштиту природе за 2013. годину.

Табела 1.: Укупно планирана средства по изворима финансирања

I ПРИХОДИ	RSD
01 00 Приходи из буџета	71.681.688,19
03 00 Социјални доприноси - Меморандумске савке за рефундацију расхода	1.004.000,00
04 00 Сопствени приходи - приходи од продаје добара и услуга (конто 7421)	13.525.650,42
13 06 Нераспоређен вишак прихода из ранијих година- Пренета неутрошена средства	13.233.252,40
УКУПНО	99.444.591,01

Табела 2.: Преглед планираних активности и потребних средстава за реализацију Програма у 2013. години

Општи послови рада	Планирана средства (РСД)
<i>Остале дотације и трансфери</i>	314.000,00
Приходи из буџета	314.000,00
Заштита животне средине	
Плате, додаци и накнаде запослених (зараде)	42.984.436,64

Општи послови рада	Планирана средства(РСД)
Приходи из буџета	40.133.436,64
Социјални доприноси	1.000,00
Сопствени приходи буџетских корисника	2.850.000,00
Социјални доприноси на терет послодавца – допринос за пензијско и инвалидско осигурање, за здравствено осигурање, за незапосленост	7.697.035,15
Приходи из буџета	7.183.885,15
Социјални доприноси	3.000,00
Сопствени приходи	510.150,00
Накнаде у натури – превоз запослених (маркице), поклони за децу запослених, остале накнаде у натури	550.000,00
Приходи из буџета	350.000,00,00
Сопствени приходи	100.000,00
Нераспоређен вишак прихода из ранијих година	100.000,00
Социјална давања запосленима – породилско боловање, боловање преко 30 дана, отпремнине и помоћи, помоћ у медицинском лечењу	3.417.000,00
Приходи из буџета	837.000,00
Социјални доприноси	1.000.000,00
Сопствени приходи	995.000,00
Нераспоређен вишак прихода из ранијих	585.000,00
Накнаде трошкова за запослене – трошкови доласка на посао и одласка и са посла (исплата у готовини)	1.501.000,00
Приходи из буџета	1.500.000,00
Сопствени приходи	1.000,00
Награде запосленима и остали посебни расходи	194.000,00
Приходи из буџета	192.000,00
Сопствени приходи	1.000,00
Нераспоређен вишак прихода из ранијих	1.000,00
Стални трошкови – трошкови платног промета и банкарских услуга; енергетске услуге; комуналне услуге; изношење смећа; водовод и канализација; дератизација; услуга чишћења пословног простора; обезбеђење објекта и остале комуналне услуге; услуге комуникација; трошкови осигурања; остали трошкови	10.747.000,00
Приходи из буџета	9.645.000,00
Сопствени приходи	451.000,00
Нераспоређен вишак прихода из ранијих година	651.000,00
Трошкови путовања – Трошкови службених путовања у земљи (дневнице за службена путовања, трошкови превоза на службеном путу, трошкови смештаја, трошкови исхране на службеном путу и др. Укупна средства за трошкове путовања планирана су у складу са Програмом заштите природних добара: валоризација природних вредности нових подручја, ревизија постојећих заштићених подручја; мониторинг строго заштићених и заштићених врста дивље флоре и фауне, рад на међународним и домаћим пројекатима, сручни надзор, односи	6.670.000,00

Општи послови рада	Планирана средства(РСД)
<p>са локалном зајеницом , помоћ управљачима, контрола сакупљања дивље фолоре и фауне, рад на доношењу законских аката, учешће у домаћим скуповима, конференцијама и конгресима и другим трошковима путовања везаним за реализацију Програма за 2013.</p> <p>Трошкови службених путовања у иностранство - дневнице, трошкови превоза и други трошкови путовања у иностранство у циљу реализације планираних пројекта, учешћа у међународним скуповима, конференцијама и конгресима и другим активностима који су везани за реализацију Програма за 2013.</p>	
Приходи из буџета	1.330.000,00
Сопствени приходи	2.690.000,00
Нераспоређен вишак прихода из ранијих година	2.650.000,00
<p>Услуге по уговору - Административне услуге (услуге превођења, секретарске услуге и остале административне услуге); Компјутерске услуге (одржавања софтвера и хардвера, интернет презентације Завода, рад на регистру заштићених природних добара, рачунарске услуге и друге компјутерске услуге); Услуге образовања и усавршавања запослених (котизације и едукације за запослене, чланарине и за остале издатке); Услуге информисања (трошкови штампе и припреме за штампу различитих материјала, објављивање обавезних огласа у складу са Законом о јавним набавкама, за услуге информисања јавности и друге услуге); Стручне услуге (накнада члановима Управног и Надзорног одбора, трошкови адвокатских услуга, стручне услуге спољних сарадника, услуге финансијских саветника, остале стручне услуге и другитрошкови); Услуге за домаћинство и угоститељство (услуге хемијског чишћења, угоститељске услуге и друге услуге); Репрезентација; Остале опште услуге</p>	12.535.000,00
Приходи из буџета	4.601.000,00
Сопствени приходи	2.315.000,00
Нераспоређен вишак прихода из ранијих година	5.619.000,00
<p>Специјализоване услуге - Услуге културе, образовања и спорта; Медицинске услуге (обавезни медицински прегледи, медицинске услуге по уговору, лабораторијске услуге и др): Услуге очувања животне средине, геодетске услуге; Остале специјализоване услуге</p>	1.190.833,80
Приходи из буџета	194.366,40
Сопствени приходи	477.000,00
Нераспоређен вишак прихода из ранијих година	519.467,40
<p>Текуће поправке и одржавање - Текуће поправке и одржавање зграде и објеката, опреме (теренских возила, намештаја, рачунарске опреме, опреме за комуникацију, електронске и фотографске опреме, биротехничке опреме, уградне опреме и друге поправке и одржавање административне опреме и друге опреме и средстава)</p>	1.450.000,00
Приходи из буџета	1.050.000,00
Сопствени приходи	200.000,00

Општи послови рада	Планирана средства(РСД)
Нераспоређен вишак прихода из ранијих	200.000,00
Материјал - Административни материјал(набавка канцеларијског материјала, заштитне обуће и одеће, службене одеће, намештаја, ХТЗ опреме и другог административног материјала);Материјал за образовање и усавршавање запослених(плаћање стручне литературе за редовне потребе запослених и за усавршавање запослених и других материјала за потребе запослених); Материјал за саобраћај(куповина горива и мазива за возила за извршавање теренских послова); Медицински и лабораторијски материјал (лабораторијска обрадасакупљеног материјала са терена); Материјал за одржавање хигијене и угоститељство(хемијска средства за чишћење, инвентар за одржавање хигијене и остали материјал за одржавање хигијене, материјал за угоститељство); Материјал за посебне намене(потрошни материјал, резервни делови, алат и инвентар).	6.518,785,00
Приходи из буџета	3.100.000,00
Сопствени приходи	1.830.000,00
Нераспоређен вишак прихода из ранијих	1.588.785,00
Порези, обавезне таксе и казне и пенали	371.000,00
Приходи из буџета	150.000,00
Сопствени приходи	200.000,00
Нераспоређен вишак прихода из ранијих година	21.000,00
Машине и опрема - набавкатеренског возила; нове административне, рачунарске, електронске и остале административне опреме; медицинске и лабораторијске опреме	2.253.500,42
Приходи из буџета	601.000,00
Сопствени приходи	705.500,42
Нераспоређен вишак прихода из ранијих година	947.000,00
Нематеријална имовина - компјутерски и остали специјализовани софтвер и лиценце за софтвер	1.051.000,00
Приходи из буџета	500.000,00
Сопствени приходи	200.000,00
Нераспоређен вишак прихода из ранијих година	351.000,00

У оквиру послова јавних набавки планирају се набавка теренске и заштитне одеће, набавка двогледа, набавка нове мрежне линије за рачунаре, као и одржавање зграде Завода (издвајање рачунарског сервера у засебну просторију, реконструкција и модернизација изложбене поставке и рад на депоима, у којима треба извршити дораду инсталација, санацију влаге, кречење, постављање апарата за мерење влаге и температуре ваздуха) и др.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ВЛАДА
АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
21000 НОВИ САД

Булевар Михајла Пупина 16
Број: 023-12/2013
Дана: 23. јануара 2013. године

02-2003/2

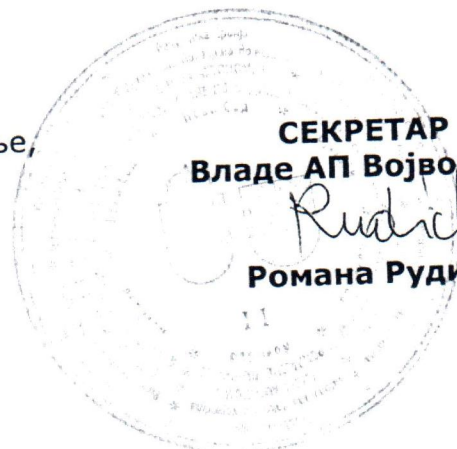
Датум: 28.01.2013

**ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА
УРБАНИЗАМ, ГРАДИТЕЉСТВО И
ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ**

Доставља се **РЕШЕЊЕ О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА ПОКРАЈИНСКОГ ЗАВОДА ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ, НОВИ САД, ЗА 2013. ГОДИНУ**, које је Влада Аутономне Покрајине Војводине д о н е л а на 53. седници одржаној 23. јануара 2013. године, а које ће се објавити у "Службеном листу АП Војводине".

ДОСТАВИТИ:

1. Покрајинском секретаријату за образовање, управу и националне заједнице - Преводачкој служби
2. Покрајинском заводу за заштиту природе, Нови Сад

СЕКРЕТАР
Владе АП Војводине

Rudick
Романа Рудић

На основу члана 9. став 3. Покрајинске скупштинске одлуке о оснивању Покрајинског завода за заштиту природе ("Службени лист АПВ", број 2/10) и чл. 33. и 35. став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10),

Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 23. јануара 2013. године, д о н е л а је

РЕШЕЊЕ

I

Даје се сагласност на Програм заштите природних добара Покрајинског завода за заштиту природе, Нови Сад, за 2013. годину, који је донео Управни одбор Покрајинског завода за заштиту природе, Нови Сад, на 10. седници одржаној 21.12.2012. године.

II

Ово решење објавиће се у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

ВЛАДА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

Број: 023-12/2013
Нови Сад, 23. јануар 2013. године

ПОТПРЕДСЕДНИК
Владе АП Војводине

Проф. др Драгослав Петровић

